

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 447/05
30.06.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Слободана Рашића, Невенке Важић, др Глигорија Спасојевића и мр Сретка Јанковића, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог АА, због кривичног дела тешки случај разбојничке крађе и разбојништва из члана 169. став 2. у вези са ставом 1. у вези са чланом 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалбама бранилаца оптуженог, адв. АБ, адв. АВ и адв. АГ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Сремској Митровици К.155/03 од 10.12.2004. године, у седници већа одржаној, у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку, у присуству бранилаца оптуженог, адв. АБ и адв. АГ, дана 30. 06.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе бранилаца оптуженог АА и пресуда Окружног суда у Сремској Митровици К.155/03 од 10.12.2004. године, ПОТВРЂУЈЕ.

О б р а з л о ж е њ е

Наведеном првостепеном пресудом, оптужени АА, оглашен је кривим за кривично дело тешки случај разбојничке крађе и разбојништва из члана 169. став 2. у вези са ставом 1. у вези са чланом 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 12 – дванаест година, у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 21.06.2003. године, па надаље. Оптужени је обавезан на плаћање суду трошкова кривичног поступка у износу од 486.607,00 динара и паушала у износу од 20.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећени ББ, ради остваривања имовинско-правног захтева упућен је на парницу.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе:

- Бранилац оптуженог, адв. АБ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Врховни суд Србије преиначи побијану пресуду и опт. АА ослободи од оптужбе, или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, а у оба случаја да према оптуженом укине притвор, као и са захтевом да буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

-Браниоци оптуженог, адв. АВ и адв. АГ (заједничка жалба), због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Врховни суд Србије побијану пресуду преиначи и опт. АА ослободи од оптужбе за кривичног дело из члана 169. став 2. у вези са чланом 168. став 1. КЗ РС или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку, као и са захтевом да буду обавештени о седници већа другостепеног суда.

Републички јавни тужилац, у поднеску Ктж.бр.581/05 од 04.04.2005. године, предложио је да Врховни суд Србије одбије као неосноване жалбе бранилаца оптуженог, а првостепену пресуду потврди.

Врховни суд је у седници већа, одржаној у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку (ЗКП) у одсутности обавештених Републичког јавног тужиоца и браниоца оптуженог адв. АВ, а у присуству бранилаца оптуженог, адв.АБ и адв. АГ, који су дали објашњења за ставове изнете у жалбама, испитао побилану пресуду, размотрио остале списе предмета и предлог Републичког јавног тужиоца, из напред наведеног поднеска, па је након оцене жалбених навода и предлога нашао да су жалбе бранилаца оптуженог неосноване.

Првостепена пресуда не садржи повреде закона које другостепени суд, у смислу члана 380. ЗКП, испитује по службеној дужности, дакле ни битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, на коју се у жалбама бранилаца оптуженог неосновано указује.

Без основа је навод жалбе бранилаца оптуженог, адв. АВ и адв. АГ, да ова битна повреда одредаба поступка постоји због неразумљивости изреке и противречности исте са образложењем пресуде, у погледу времена извршења дела. Тачно је што се у жалби наводи да је у изреци пресуде као време извршења дела означен период „од око 03,30 часова до раних јутарњих часова“, док суд, на страни 17. став 3., утврђује да је време извршења дела период „од око 23,30 часова до раних јутарњих часова“. Међутим, да је у питању очигледна грешка у писању, утврђује се увидом у изворник пресуде, где је означено време извршења дела истоветно као у образложењу пресуде, на страни 17, став 3. и на другим местима у пресуди (страна 24. став 3., страна 33. став 3.), а ову грешку у изреци писменог отправка пресуде, председник већа првостепеног суда може исправити у свако доба (члан 362. ЗКП), што је и учинио решењем од 21.02.2005. године. Следствено томе, неосновани су и сви наводи ове жалбе којим се, у вези са временом извршења дела означеним у изреци, указује на противречност истог, са наводима у образложењу пресуде о садржини доказа којим суд утврђује чињеницу у питању.

Неприхватљива је и тврдња, у овој жалби, да је изрека пресуде непотпуна и неразумљива у делу утврђења да је „оптужени позвао оштећеног то вече да дође у аа“, при чему се не помиње време позивања, као и да су, у погледу те исте чињенице, наводи у образложењу пресуде нетачни и у супротности са материјалним доказима у списима – листинзима о обављеним телефонским разговорима из којих произилази да је само оштећени позвао оптуженог са свог мобилног телефона, а да се супротно не може закључити ни из исказа сведока ГГ. Ово из разлога што суд и не утврђује изричито да је оптужени позвао телефоном сада пок. ПП, нити такав смисао имају наводи у изреци пресуде („по међусобном телефонском договору, позвао оштећеног то вече да дође у аа“), већ из тих навода, као и из утврђења у образложењу побијане пресуде (страна 17. ст.2. и 3; страна 23. став 1; страна 24. став 2), произилази да суд на основу поменутих доказа и неспорне чињенице да се сада пок. ПП, након одласка из куће сведока ГГ, сусрео са оптуженим, закључује да су оптужени и сада пок. ПП контактирали путем мобилних телефона критичне ноћи и да је, у тим контактима, оптужени позвао сада пок. ПП „то вече да дође у аа“, односно да су постигли договор да се нађу.

Неприхватљиви су наводи у жалбама бранилаца оптуженог којим се, у вези са битном повредом одредаба кривичног поступка у питању, указује на одсуство разлога о одлучним чињеницама, на нејасност и неразумљивост разлога који су дати и противречност истих међусобно, као и са стварном садржином изведених доказа, и то у односу на чињенице за које браниоци, побијајући пресуду и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, у погледу закључка суда да је оптужени извршио предметно кривично дело, истичу да нису сасвим разјашњене ни правилно утврђене, а тичу се времена, места, начина и средства извршења дела, ствари које су одузете од сада пок. ПП и постојања намере оптуженог да одузимањем истих прибави себи противправну имовинску корист.

Ово из разлога што је првостепени суд, из чињеница и околности које је правилно и потпуно утврдио правилном оценом изведених доказа и одбране оптуженог, извео правилан и једини могућ закључак да је управо оптужени, у време, на месту и на начин како је ближе описано у изреци и исто тако утврђено у образложењу побијане пресуде, озбиљном претњом и употребом силе према ПП, од њега одузео означене ствари у намери да присвајањем истих прибави себи противправну имовинску корист и том приликом га лишио живота, при чему је суд у образложењу пресуде, за све своје ставове и оцене у погледу утврђења одлучних чињеница, изнео јасне, исцрпне и уверљиве разлоге, непротивречне међусобно као ни са садржином изведених доказа које, стога, као правилне, усваја и Врховни суд.

Време извршења дела правилно је утврђено као период између 23,30 часова дана 15.05.2003. године и раних јутарњих часова, односно до 02,30 часова наредног дана, имајући у виду казивање сведока ГГ о времену кад је сада пок. ПП напустио њену кућу (око 23,30 часова), наводе одбране оптуженог о времену сусрета са сада пок. ПП (00,30 часова), и трајања сусрета (око пола сата), и казивање сведока ДД о времену телефонског позива оптуженог (02,30 часова) и њиховог сусрета. Како је, и по тврдњи оптуженог, време његовог сусрета са сада пок. ПП у оквиру утврђеног времена извршења дела, а и само време последњег регистрованог контакта путем њихових мобилних телефона, то супротно жалбеним наводима бранилаца адв. АВ и адв. АГ, нема противречности овако утврђеног времена извршења дела са одбраном оптуженог, на коју се суд позива кад ову чињеницу утврђује, па ни због околности да је време сусрета оптуженог и сада пок. ПП у ресторану "бб", означено на страни 24. став 3. побијане пресуде (око 23,00 часова), супротно одбрани оптуженог и исказу сведока ГГ, што је иначе умесна примедба бранилаца, јер је, с обзиром на остала утврђења у побијаној пресуди кад је о времену извршења дела реч, у питању очигледна омашка која је без утицаја на правилност утврђеног чињеничног стања.

Без основа се у жалби ових бранилаца истиче да суд није на поуздан начин утврдио време смрти ПП, а у вези са исказом сведока ЋЋ и подацима из службене белешке коју је овај сведок сачинио поводом информативног разговора са ЕЕ, а према којим је њој ЖЖ рекао да је 17.05.2003. године био са два момка који су му рекли да су на око два сата пре били са сада пок. ПП у кафићу "вв". То имајући у виду објашњења сведока ЗЗ, који је заједно са ЖЖ разговарао са ЕЕ, да му је ЖЖ након тог разговора рекао да је ову причу измислио како би испровоцирао ЕЕ и сазнао да ли она нешто зна о нестанку ПП, те и околност да сведок ЖЖ у исказима датим током поступка не потврђује постојање сведока који су видели сада пок. ПП живог након његовог сусрета за оптуженим, критичне ноћи.

Оправдано првостепени суд не прихвата ни исказе сведока ИИ и ПП, као несумњиве доказе који поткрепљују одбрану оптуженог да је сада пок. ПП критичне ноћи изашао из комби возила у центру аа, и за ту оцену даје убедљиве и за овај суд прихватљиве разлоге. Ова оцена не доводи се у питање жалбом наведених бранилаца оптуженог, позивањем на околност да сведоци нису имали никаква сазнања о кривичном делу, па да се због тога нису раније пријављивали да дају податке о којим су сведочили касније у поступку, што је супротно изричитој изјави сведока ИИ да је знао за нестанак ПП и пре него што је оптужени лишен слободе.

Неосновано се у истој жалби наводи да није утврђено место извршења дела и да побијана пресуда о овој чињеници нема разлога. С обзиром на околности предметног догађаја, наиме, да је тело сада пок. ПП пронађено након више од месец дана од када је последњи пут виђен жив и да не постоје докази и трагови који би упућивали на неко друго кретање сада пок. ПП након сусрета са оптуженим, од оног које логичним закључивањем утврђује првостепени суд и на неко друго место извршења дела, осим места где је тело сада пок. ПП пронађено закопано (у постојећу рупу од шљунка и туцаника на траси „___“ у близини магистралног пута __ - __), правилан је и једини могућ закључак првостепеног суда да је на том месту ПП лишен живота, како је сасвим јасно и недвосмислено описано у изреци и образложењу побијане пресуде на страни 17. ст.3. и 4.

Наводи у жалбама бранилаца оптуженог којим се оспоравају чињенична утврђења и закључци првостепеног суда у погледу употребљеног средства принуде и с тим у вези указује на противречност истих са налазом и мишљењем вештака балистичара ЈЈ, на којим се та утврђења и закључци заснивају, неприхватљиви су. Наиме, првостепени суд утврђује, на основу Извештаја о прегледу пројектила СУП Београд - Одељење крим. технике од 26.06.2003. године (страна 26 став последњи побијане пресуде), да је пројектил пронађен приликом обдукције леша ПП, револверски пројектил калибра 357 „магнум“, на чијој кошуљици се налазе поља и жљебови, а на самим пољима линије - бразде као индивидуалне карактеристике унутрашњости цеви револвера из којег је пројектил испаљен, што је сагласно налазу и мишљењу вештака ЈЈ о истим чињеницама, а из поменутог Извештаја о прегледу пројектила, датог на основу испитивања и утврђивања вредности које се односе на ширину жљебова и поља и угао увијања, утврђује и да су те вредности идентичне код прегледаног пројектила и пројектила испаљених из револвера „Колт“, модел __, калибра 357, магнум (страна 27. став 1.) и на основу тога правилно закључује да је пројектил нађен приликом обдукције леша ПП испаљен управо из оружја наведене марке и модела (страна 27. став 2.), што није у супротности са налазом и мишљењем вештака ЈЈ будући да он исти модел револвера означава као могуће средство извршења дела, а истовремено чини оправданим оцену првостепеног суда да је, код тако утврђене чињенице, без значаја изјашњење вештака ЈЈ, да опште карактеристике пројектила нађеног приликом обдукције леша ППП одговарају општим особинама и неких других модела револвера (страна 27. став 2. и страна 28. став 1.).

Супротно тврдњи бранилаца, првостепени суд не каже да је из налаза и мишљења поменутог вештака балистичара утврдио да је пројектил пронађен приликом обдукције леша ПП испаљен управо из револвера марке „___“, калибра 357, магнум, који је власништво оца оптуженог. Напротив суд и наводи мишљење

вештака да се једино у ситуацији располагања оружјем из којег је пројектил испален, може извести сигуран и поуздан закључак у изнетом смислу и да ни чињеница да је предметни пројектил, с обзиром на идентичност хемијског састава кошуљице и језгра, истог порекла као и пројектили пронађени у кутији са муницијом оца оптуженог, не значи да је предметни пројектил био саставни део те муниције. Међутим, како овакви резултати балистичког вештачења не искључују револвер оца оптуженог као средство извршења дела, то се не може говорити о противречности навода у побијаној пресуди, где суд у целости прихвата налаз и мишљење вештака ЈЈ, са разлозима према којим суд, управо полазећи од резултата балистичког вештачења и на основу других изведених доказа и утврђених чињеница – да је отац оптуженог поседовао револвер истог модела и калибра какав је онај из којег је испален пројектил којим је нанета смртоносна повреда ПП, да је тај пројектил истог порекла као и два пројектила пронађена у кутији са муницији код оца оптуженог, те да поменути револвер оца оптуженог није пронађен на месту где он тврди да га је држао, односно да је нестао, основано закључује да је оптужени без очевог знања узео његов револвер и исти употребио приликом извршења предметног кривичног дела.

Постојање субјективног елемента дела – намере оптуженог да одузимањем девиза у неутврђеном износу и других, у побијаној пресуди, означених ствари сада пок. ПП и присвајањем истих прибави себи противправну имовинску корист и прибављање те користи, несумњиво је утврђено на основу правилне оцене првостепеног суда одбране оптуженог и исказа сведока који су имали сазнања о чињеницама важним за ову оцену, па су неосновани супротни жалбени наводи бранилаца оптуженог и указивање, с тим у вези, на непостојање користољубивог мотива код оптуженог, с обзиром на његова солидна примања и повољну материјалну ситуацију његове породице.

Наиме, неспорно је да су се код оптуженог, након сусрета са сада пок. Лазаром и његовог нестанка, нашле ствари сада пок. Лазара – возило комби и мотор са припадајућом опремом и кофер са шифром за отварање, а одбрану оптуженог да му је сада пок. ПП, одлазећи без ближих објашњења где иде и на које време, оставио комби да га оптужени прода, при том не одређујући купопродајну цену, и мотор да га оптужени вози до његовог повратка, првостепени суд основано није прихватио оценивши је нелогичном и супротном изведеним доказима. То имајући у виду начин и околности реализације продаје комби возила од стране оптуженог, одмах након сусрета са сада пок. ПП, у току ноћи, инсистирањем оптуженог на доласку сведока ДД на одређено место (по речима сведока, крај викендице оптуженог), ради договора о продаји возила, чињеницу смештаја комби возила на усамљеном и удаљеном паркингу у ____, околност да оптужени сведоку ДД, наведеном приликом, саопштава да су возило и мотор његови и да их је добио од сада пок. ПП и да је од сведока тражио да му новац од продаје комби возила шаље у војску, као и околност да се са мотора, након смештаја истог код сведока КК у ____, скидају рег. таблице и исте уништавају, а да се припадајућа опрема за мотор даје, без одобрења власника, сведоку ЛЛ на коришћење. Овакво поступање оптуженог и лица код којих је остављао ствари сада пок. ПП, са тим стварима, нарочито кад је реч о мотору и опрему за исти, супротно наводима жалбе браниоца, адв. АБ, не упућује на однос оптуженог према тим стварима као према власништву ПП, већ управо супротно, упућује на испољавање власничког односа оптуженог према тим стварима.

Наводи у жалбама бранилаца оптуженог да је произвољно утврђење суда о постојању намере оптуженог противправног прибављања неутврђеног износа девиза и да нема ниједног доказа да је оптужени, критичном приликом, одузео новац од сада пок. Лазара, нити доказа да је сада пок. Лазар новац имао код себе и да је то оптужени знао, неприхватљиви су, јер су супротни доказима (потврда „__ банке“ из __ и исказ сведока ЉЉ), на основу којих првостепени суд несумњиво утврђује да је сада пок. ПП, непосредно пред полазак у Србију, подигао износ од 45.202,50 швајцарских франака и да је то учинио јер је имао намеру да купи кућу, а на основу којих суд логично закључује да је сада пок. ПП имао код себе већи износ швајцарских франака. Стога се ово утврђење не доводи у сумњу указивањем бранилаца оптуженог на исказе сведока ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, као на доказе да је сада пок. ПП одустао од куповине куће и тим пре што и сам оптужени, у одбрани изнетој у претходном поступку, наводи да му је сада пок. ПП, приликом сусрета у ресторану "бб", критичне ноћи, помињао да иде да обавља неке послове око сређивања документације за куповину куће од извесне учитељице из ____.

У погледу осталих навода у жалбама бранилаца оптуженог који се односе на чињенично стање пресуде, Врховни суд налази да нису од битног утицаја на оцену о правилности утврђења истог.

Неосновано се жалбама бранилаца оптуженог првостепена пресуда побија и због повреде кривичног закона, јер је првостепени суд, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио кривични закон када је нашао да су у радњама оптуженог, ближе описаним у изреци побијане пресуде, остварена сва законска обележја кривичног дела из члана 169. став 2. у вези са ставом 1. у вези са чланом 168. став 1. КЗ РС, како у погледу објективних, тако и у погледу субјективних елемената тог дела, о чему је у пресуди дао ваљане и аргументоване разлоге.

Испитујући пресуду у делу одлуке о казни, у смислу члана 383. ЗКП, у односу на жалбу браниоца, адв. АБ и у смислу жалбених навода бранилаца, адв. АВ и адв. АГ, о погрешно утврђеној отежавајућој околности на страни оптуженог, Врховни суд налази да је првостепени суд правилно утврдио околности које су, сходно члану 41. Основног кривичног закона (ОКЗ) од значаја за одмеравање казне, како олакшавајуће околности – младост и ранију неосуђиваност оптуженог, тако и оспорену отежавајућу околност – да је оптужени у припреми извршења дела злоупотребио пријатељске односе са сада пок. ПП, а што несумњиво произилази из околности њиховог сусрета на сам дан доласка сада пок. ПП у земљу и у касним ноћним часовима, па је, дајући овим околностима одговарајући значај, оптуженог, за кривично дело за које је оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 12-дванаест година, која одговара утврђеним околностима извршења дела и оним које се тичу личности оптуженог, као и тежини и друштвеној опасности учињеног дела и степену кривичне одговорности оптуженог, па је неопходна за постизање сврхе кажњавања из члана 33. ОКЗ. Стога су жалбе бранилаца оптуженог неосноване и у делу који се односи на одлуку о казни.

Из свих изнетих разлога, а на основу члана 388. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар, Председник већа-судија,

Наташа Бањац, с.р. Драгиша Ћорђевић, с.р.

За тачност отправка

љи